Birgit & Holger Jensen - *Sunds ved Herning*

Kirkeugle – *også kaldet minerva-ugle*

Kirkeugle – også kaldet minerva-ugle.
I uglens latinske navn indgår Athene, der i den græske mytologi er datter af guden Zeus. Athenes væsen blev beskrevet som krigerisk og fredelig, hvilket passer godt på den lille ugle.

Tidligere levede den i det åbne land, hvor den boede i huller i gamle træer (pil og poppel), men da disse typer levende hegn i dag er sjældne, er den flyttet ind på mindre landejendomme. Oftest har den rede i et af udhusene, som er mere eller mindre defekte.

På landsplan havde vi i 2005 mellem 50 og 75 ynglepar - alle i Jylland og flest i Himmerland. I Ringkøbing Amt er der kun 2-5 par tilbage, men for blot få år siden var amtet et af Kirkeuglens kerneområder. Bestanden er gået stærkt tilbage og for blot 7 år siden var den dobbelt så stor som i dag. Indtil 1965 var den Jyllands almindeligste ugle.

Kirkeuglen er i dag rødlistet som "Sårbar".
Holger og Birgits ejendom vil fremover være et velegnet levested for kirkeugler og for at friste uglen til at flytte ind, er der opsat en redekasse til kirkeuglen.

Miljøeffekt

Projektet fjerner flere tons kvælstof pr. år.
Projektet reducerer fosforbelastningen p.g.a. sødannelserne.
Projektet reducerer okkerudledningen p.g.a. vandstandshævningen.
Projektet bidrager til bedre vandløbskvalitet i Storåsystemet.
Projektet genskaber de hydrologiske forhold inden afvandingen.
Projektet bidrager til langsigtet CO_2 binding gennem skovopbygning.
Projektet er opbygget som naturskove ud fra pollenanalyser/plantesamfundslister. Enge og overdrev baseres på naturlig fremspiret vegetation.

Mangeårigt projekt

I mange år har Postmesteren taget støvlerne på, når arbejdsdagen var forbi på posthuset. Han er gået udendørs på den 33 ha. store ejendom, og har gennemført små og store naturforbedringer. Der er plantet mange træer og flere nye søer er etableret i årenes løb.
Det skal være nu, at det sidste store skridt skal tages.
Ejendommen skal omdannes til én sammenhængende naturejendom.
Ejendommens arealer ligger relativt fladt med store bløde, flade bakker på kanten af en gammel bakkeø, som stiger i den nordlige del af ejendommen. Arealerne afgrænses mod vest af Storåen. Tværs gennem ejendommen løber et større reguleret vandløb, som på begge sider er afgrænset af lavtliggende arealer og det nordvestlige hjørne har udviklet sig til mose.
Holger og Birgit har selv plantet meget i årenes løb, noget af det som juletræsplantager, andet som varig nåleskov og igen andet som blandede beplantninger af løvtræer og buske.

Et par søer er det også blevet til, - en større oppe ved mosen og en mindre i det sydvestlige hjørne.
Markerne langs vandløbet er drænede, men er trods dette alligevel først farbare hen på foråret. Der er skabt læ mod vest og udsigtskorridorerne fra stuehuset er mod nord, syd og øst. Projektet bygges op omkring disse korridorer, således at sletterne og engene placeres her.
Skovplantesamfundene opbygges som kopier af vores fortidsskove og drænene ødelægges, så der opstår temporære søer i de lavtliggende arealer omkring det regulerede vandløb. Dette lille vandløb skal restaureres således at denne fine bæk i fremtiden kan blive gydeplads for laksefisk. I nedbørsrige perioder vil bækken gå over sine bredder og oversvømme hele lavbundsarealet.

Også mod syd afbrydes drænene og der kommer flere nye vandflader og et område med sumpskove. Fremover behøver Holger og Birgit ikke, at trække i arbejdstøjet hver dag, men kan i stedet følge med i hvornår krikanden har ællinger, om krondyrene kommer ud i aftenskumringen eller om kirkeuglerne stadigvæk vil være i uglekassen. Naturens indvandring sker over tid, når levevilkårene er opfyldt for de enkelte dyre- og plantearter. Det er denne indvandring, Holger og Birgit nu skal til at nyde.

Krikand – *i næringsfattige moser*

Krikanden yngler i moser – især i næringsfattige hedemoser samt i lavvandede søer med veludviklet bredvegetation. I det nordlige, vestlige og centrale Jylland finder vi det højeste antal ynglende krikænder i Danmark. I dag er ynglebestanden anslået til ca. 300 par og bestanden er støt og roligt gået tilbage, på grund af den massive dræning og opdyrkning der er foretaget i de forgangne 100 år. For at stoppe og vende denne tilbagegang, vil det gavne at genoprette og oversvømme tidligere hedemoser, samt etablere nye søer og moseområder.

Natureffekt

Projektet øger den biologiske mangfoldighed i særlig høj grad på grund af oprindelighed og stor variation.
Projektet er ikke opbygget over, men begunstiger i særlig grad den "rødlistede" art kirkeuglen også kaldet minervaugle. Desuden genskabes truede naturtyper, som enge og overdrev.
Projektets drift optimeres på naturlige biosystemer fra fortiden, dvs. efterligning af de store græsæderes færden og en del naturlig forfald i skovsystemerne.

Økonomi

Det samlede markareal udgør i dag 21 ha. Resten er i dag skove, hegn, veje mm.

Projektet omfatter alle udgifter fra projektering til aflevering af færdigt projekt incl. vedligehold i 3 år.

Samlet projektpris efter fradrag af støtte: 53.900 kr.

Indtægt ved bytte af betalingsrettigheder: 44.000 kr.

Samlet anlægsinvestering: 9.900 kr.

Løbende arealindtægt fremover: 75.500 kr. pr. år.

Udgifterne er fradragsberettigede og indtægterne er skattepligtige.

Rødrygget tornskade – *karakterfugl på overdrevene*

Et overdrev er en botanisk betegnelse for et græs- og urteplantesamfund på tør bund.
Ofte med spredte buske og træer. Vore overdrev er arealer på høj jord, som kun har været afgræsset. Typisk kan der på arealet vokse tjørnebuske, hyldebuske, vildæbler, rønnebærtræer, enkelte egetræer og hunderoser og ind imellem er der græsser og blomster.
Biotopen er levested for mange insekter, især græshopper, større biller og sommerfugle. Disse insekter udgør føden for bl.a. den rødryggede tornskade og derfor finder vi den ofte her. Der findes mellem 1500 – 3000 ynglepar i Danmark.

Kronhjort – *hjortenes konge*

Krondyret er den ældste og største hjorteart i Danmark. Hjortene kan veje helt op til 180 kg. Arten har levet i Danmark i 10.000 år. I 1799 blev krondyret erklæret fredløs af kongen og det "lykkedes" allerede i 1854, at udrydde den på Sjælland. En del af den oprindelige stamme overlevede i Jylland og bestanden er nu i stærk fremgang, således var der for 10 år siden ca. 5.000 dyr, mens der i dag vurderes, at leve ca. 14.000 krondyr i Danmark. Krondyret er en nøgleart, fordi den ved sin fouragering, kan påvirke vegetationen så kraftig, at denne holdes nede, herved skabes levesteder for de mere lys- og varmekrævende urter.